

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
(нерухомі — Державний реєстр Національного культурного надбання України)

Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури
Полтавської облдержадміністрації
(найменування органу охорони пам'яток)

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТКИ **Гінцівська пізньопалеолітична стоянка.**

II. ТИПОЛОГІЧНА
НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятка археології	пам'ятка історії	пам'ятка архітектури	пам'ятка мунумент. Мистецтва
+			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТКИ (або дата історичної події, з якою пов'язане виникнення пам'ятки — для пам'яток історії)

Пізній палеоліт — 15 - 12 тис. до н.е.

IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятки:

Полтавська область, Лубенський район, Духівська сільська рада, с. Гінці, західна частина села, на межі з с.Духове, праворуч (за 0,3 км на південь) від автодороги, що веде до центру села.

(Під'їзд — маршрутним та ін. автотранспортом від м.Лубни чи с.Духове Лубенського району Полтавської обл. — Шосе мм.Київ-Харків).

V. ХАРАКТЕР СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ

За початков. признач.	Культурно-освітнє	Турист.-екскурсійне	Лікув.-оздоровче	Житлові прим-ня	Господарче	Не використовується
	Музей бібліотека клуб	+	Лікарня б/відп.			+ покинутий кар'єр

ДОДАТКИ

Схематичний план розташування та охоронної зони — 2

Фото загального вигляду — 1

Фото фрагментів і розкопок — 2

Обміри: план — 1

Розріз (перетини) — 1

Плани розкопів — 2

Рис. знахідок — 2

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

А | для пам'ятки археології — історія виникнення, ким і коли проводилися розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій

Гінцівська пізньопалеолітична стоянка є залишками мисливських сезонних стоянок кінця пізнього палеоліту. Розташована на правому березі р.Удай — у басейні р.Сула — притоки Дніпра), на місці саду та садиби колишнього маєтку Г.С.Кир'якова — археолога-аматора, члена-кореспондента Російського географічного товариства. Маєток Кир'якових відвідували чимало визначних діячів української та російської культури, зокрема 1845 р. сюди завітали Т.Г.Шевченко й О.С.Афанасьєв-Чужбинський, на початку 1880-х рр. — І.Ю.Рєпін та ін. Візит Т.Г.Шевченка був зумовлений, як уважав відомий лубенський краєзнавець та письменник Б.С.Ванцак, ознайомленням із бібліотекою власників Гінців та повідомленням про виявлення тут раніше кісток викопних тварин.

Історія вивчення. Ще 1823 р. на території маєтку С.Г.Кир'якова (+1849) — батька згаданого вище аматора, — були виявлені випадкові знахідки 15 великих кісток мамонта, які пізніше визначені харківським професором І.О.Каленниченком як “останки стародавнього слона”. Ці кістки були передані до музею Полтавської чоловічої гімназії, де зберігалися до 1860-х рр. 1871 р., під час копання господарської ями на території маєтку, знову були виявлені великі кістки викопних тварин, визначені Г.С.Кир'яковим як рештки мамонта. Передані до Лубенської чоловічої гімназії, ці знахідки зацікавили археолога і педагога Ф.І.Камінського (1845-1891), який 1873 р. провів невеликі розкопачні роботи і підтвердив **відкриття українського палеоліту**. Геологічні умови залягання культурних матеріалів дослідив К.М.Феофілактів. З того часу і до 1883 р. Г.С.Кир'яков регулярно проводив збори крем'яних знарядь і кісток тварин на території стоянки, що пізніше надійшли до збірки Лубенського музею К.М.Скаржинської. Всі ці роботи були пов'язані з першим житлово-господарським комплексом стоянки.

Південніше першого, за випадкових обставин 1891 р., були відкриті рештки другого житлово-господарського комплексу. Його виявлення зафіксували повідомлення про обстеження К.М.Скаржинською і В.І.Вернадським ділянки культурного шару та геологічних умов залягання матеріалів. Щодо останньої проблеми — В.І.Вернадським була написана окрема праця. Роботи по дослідженню знахідки були призупинені з-за відсутності фахівця-дослідника, а відновилися лише через десятиліття. 1902 р. поселення оглянув геолог М.І.Криштафорович, що ще й раніше обурювався недопущенням власницею до вивчення стоянки окремих учених. У 1904-1906 рр., після передачі права власності К.М.Скаржинської на спадщину Кир'якових, досить значні площі пам'ятки були розкриті експедицією на чолі з майбутнім ректором Київського університету ім. Св. Володимира Р.І.Гельвігом. Документація цих розкопок відсутня, а знахідки з них — кістки та кремені — не бралися зовсім. Таким чином, молода генерація амбіційних дилетантів нанесла досить значну шкоду стоянці.

Пізніше перший житлово-господарський комплекс стоянки на високому науковому рівні досліджувався у 1914-1916, 1918 рр. В.М.Щербаківським, за участю В.О.Городцова, Є.А.Чикаленка та ряду інших відомих учених. Науковий нагляд за роботами здійснював визначний антрополог та археолог, уродженець Полтавщини Ф.К.Вовк. У 1935 р. наймасштабніші роботи у Гінцях провів І.Ф.Левицький, залучивши до них О.Я.Брюсова, М.Є.Фосс, а в 1977-1980, 1985 рр. їх продовжив московський палеолітознавець В.Я.Сергін.

З 1993 р. чергові роботи на стоянці ведуться у контексті виконання міжнародного проекту НАН України та Центру Національних наукових досліджень Франції під керівництвом київського археолога Л.А.Яковлевої і французького дослідника Ф.Джинджан, за участю Е.Дескло, В.Дюжардена та ін. Дослідження направлені на дослідження раніше вивчених чи законсервованих об'єктів, рятування ділянок культурного шару, що нищаться сповзанням по схилу внаслідок ерозійних процесів. Останній сезон польових досліджень Л.А.Яковлевої проведений влітку 2001 р.

Колекції знахідок зі стоянки до 1901 р. зосереджувалися у Лубенському музеї К.М.Скаржинської. Пізніше вони були передані до Природничо-історичного музею Полтавського губернського земства (сучасного Полтавського краєзнавчого музею). З огляду на карколомні події першої половини ХХ ст., у музеї збереглася невелика колекція кременів та кісток викопних тварин. Частина з останніх включена до реконструкції кістяка мамонта в експозиції музею. Матеріали досліджень В.М.Щербаківського надійшли до того ж музею. Вони частково втрачені чи депаспортизовані у роки Другої світової війни. Колекції розкопок І.Ф.Левицького зосереджені як у фондах Інституту археології НАН України, так і частково — Національного музею історії України, навіть Харківського історичного музею (більшість втрачена в роки війни); кісткові залишки — потрапили до фондів Інституту зоології НАН України. Матеріали досліджень В.Я.Сергіна опинилися у Москві — в Інституті археології Російської академії наук, частина кісткових залишків передана до Лубенського краєзнавчого музею. Там же знаходилася і знаходиться до сьогодні незначна частина першої колекції з Гінців, здобутої розкопками Ф.І.Камінського 1873 р. Певна кількість кісткових матеріалів з розкопок В.Я.Сергіна залишена безпосередньо у Гінцях, і лише в 1993-1994 рр. перевезена до фондів Інституту археології НАН України, куди надходять і всі матеріали з розкопок експедиції на чолі з Л.А.Яковлевою.

Незначні добірки крем'яних виробів зі стоянки вже з'явилися у приватних збірках, зокрема у Лубнах. Вони походять з відвалів колишніх розкопів чи окремих знахідок нових місцезнаходжень в районі сс. Гінці та Духове.

Комплекс знахідок з Гінцівської стоянки потребує вже зараз значної атрибуційної роботи, встановлення місцезнаходження та паспортизації речей, зосередження останніх переважно в 1-2 сховищах.

б) перебудови і втрати, що змінили первісний вигляд пам'ятки

Розкопки Р.І.Гельвіга, І.Ф.Левицького, В.Я.Сергіна призвели до невпізнанної зміни мікрорельєфу пам'ятки. Майже вся її поверхня містить рештки відвалів досліджень різних років. Ці зміни доповнені розмивами яру, сповзанням схилів внаслідок ерозійних процесів, підсилені функціонуванням у 1950-1960-х рр. тут кар'єру та вибиранням лесоподібних суглинків місцевим населенням. Такі несанкціоновані забори глини, особливо на схід від стоянки, епізодично трапляються і на сьогодні.

Схили корінного берега вище пам'ятки заліснені, що певним чином зменшує ризик значних зсувів. До них можуть призвести лише дослідницькі земляні роботи при незасипанні розкопів.

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документації)

Проводилися лише В.М.Щербаківським, який уперше в Україні здійснив консервацію скупчення кісток викопних тварин, як встановлено пізніше, — залишків пізньопалеолітичного житла. Він схоронив їх під дерев'яним зрубом та кількома шарами суглинка і дерну, чим зберіг для наступних дослідників ці унікальні рештки. Ним же закидалися з метою консервування розкопки з ділянками недослідженого шару і ямами, що лише вряди-годи здійснювалося наступними дослідниками. Особлива заслуга у збереженні стоянки від некваліфікованих розкопок на протязі 1883-1901 рр. належала К.М.Скаржинській, яка, володіючи маєтком, не дозволяла здійснювати розкопки авантюристам від науки. Це розглядається фахівцями як безперечний здобуток лубенського археологічного осередку вивчення старожитностей Посулля, спрямований на збереження пам'ятки для наступних досліджень останньої чверті ХХ ст.

У останній час консервація розкопів після завершення робіт здійснюється Л.А.Яковлевою.

Сучасний стан збереження пам'ятки потребує невідкладних заходів по недопущенню руйнувань поверхневих нашарувань та культурного шару, що можуть бути

спричинені дослідницькою діяльністю, та повного обмеження вибирання суглинків з відслонень навколо місцевим населенням, досягти чого остаточно лише заборонами навряд чи вдасться.

На пам'ятці необхідно встановити пам'ятний знак про відкриття тут українського палеоліту, а в селі — провести значну роз'яснювальну та виховну роботу з місцевим населенням.

ВІІ. ОПИС ПАМ'ЯТКИ

А	для пам'яток археології —	характер культурного шару, найважливіші знахідки
	для пам'яток історії —	характеристика пам'ятки, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
	для пам'яток архітектури —	основні особливості планувальної композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва; будівельний матеріал, основні габарити
	для пам'яток монументального мистецтва —	основні особливості композиційного і колористичного рішення: тексти, матеріал, техніка, розмір

Місцезнаходження, топографія. Стоянка розташована на мисоподібному підвищенні, перерізаного кількома розгалудженнями стародавнього яру, схилу другої надзаплавної тераси р.Удай — правої притоки р.Сула, з абсолютною висотою 112-113 м та над рівнем заплави — 12,5-13,6 м, на відстані в 1,3 км від сучасного річища, у західній частині с.Гінці Духівської сільської ради Лубенського району Полтавської області, поряд із межею між сс. Духове й Гінці, та за 0,3 км на південь від головної вулиці села із асфальтовим покриттям. Пам'ятка лежить трохи вище від підосви підвищення корінного берега, що в ХІХ ст. мало назву Княжа гора.

Опис пам'ятки. Ділянки культурних нашарувань, з ухилом в 1,2-2,3 м в бік заплави Удаю, залягають у товщі лесоподібних суглинків на глибині 2,2-3,0 та 4,0 м від сучасної поверхні. Вони знаходяться в нижній частині делювіальних лесоподібних суглинків, над алювіальними шаруватими лесоподібними супіссями другої тераси. Частина дослідників вважала пам'ятку одношаровою, однак більш переконливим є виділення кількох культурних горизонтів — слідів кількарязового поселення на цьому місці общини пізньопалеолітичних мисливців. Так, І.Ф.Левицький виділив у Гінцях кілька культурних горизонтів. Крім основного горизонту, на вивченому просторі досить значну площу займає лише прошарок “к”, де виявлено досить багато уламків кісток тварин та 1220 крем'яних предметів, враховуючи 124 знаряддя.

Основний горизонт культурного шару розповсюджений на всій дослідженій площі пам'ятки, що орієнтовно становить трохи більше 4 000 кв. м. Тут розміщувалося кілька житлово-господарських комплексів. Залишки одного з них склалися із житла, господарських ям, очажків і вогнищ. Житло мало округлу в плані форму, зовнішній діаметр його становив близько 5,7 м, внутрішній — до 3,5 м. По зовнішньому контуру було розташовано 28 черепів мамонта, у більшості випадків вритих носовими частинами вниз. Внутрішній простір залишків житла був заповнений бивнями, рідше — лопатками і тазовими кістками мамонтів, що обвалилися зі стін та покрівлі житла. Посередині, напевне, було наземне вогнище. На підлозі виявлені чотири ямки. Житло оточували сім великих господарських ям. Другий житлово-господарський комплекс, ймовірно, знаходився безпосередньо на південь від зазначеного, де Р.І.Гельвіг відкопав 30-40 черепів мамонта, значну кількість інших кісток та масу інших культурних залишків.

У першому із досліджених житлово-господарському комплексі зібрано 1599 виробів з кременю, враховуючи 370 знарядь. За підрахунками В.Я.Сергіна, їх загальна кількість за весь період розкопок повинна була становити близько 3600 прим. Врахована у звітній документації кількість крем'яних виробів — близько 2640 прим., в тому числі 470 знарядь. Серед фауністичних залишків найбільш широко представлені кістки мамонта,

ведмедя, песця, зайця, байбака, вовка. Мамонт, за підрахунками І.Г.Підоплічка, був репрезентований залишками 93 тварин, за даними В.Я.Сергіна — не більше 80 особин.

У результаті досліджень Л.А.Яковлевої, що підтверджено трьома визначеннями в лабораторії Оксфорда (за методикою AMS), встановлений вік культурних нашарувань, що при перерахунках датується близько *14500 р. до н.е.* Встановлено, що Гінцівська стоянка розташовувалася на поверхні низької надзапальної тераси Удаю, безпосередньо прилягала до схилу корінного берега, перерізаного кількома ярами. Це й зумовило видовженість з південного заходу на північний схід найдавнішого поселення. Навколо першого із досліджених житлово-господарських комплексів знаходилися не тільки господарські ями-сховища, а й видовжена на схід зона решток діяльності пізньопалеолітичних людей за межами житла, на відкритому просторі. Вона являла собою значну концентрацію кісткового попелу та перепалених фрагментів кісток і була місцем викидів попелової маси з надвірних та внутрішньожитлових вогнищ, крем'яних виробів — відходів від виробництва і поламаних знарядь. Мисливське населення Гінців прибувало на стоянку, можливо, з певними запасами кременю, переважно у вигляді вже виготовлених нуклеусів та деяких типів знарядь. На стоянці ж відбувалося активне використання нуклеусів до їх повної виробленості, а також переоформлення знарядь у процесі господарської діяльності. Непотрібні чи браковані з них і залишалися у культурних нашаруваннях після свого використання.

Особливо яскраві знахідки В.М.Щербаківського з Гінцівської стоянки широко відомі. Це молот із рогу північного оленя; так званий “жестл начальника” чи жіноча шпилька з кістки, а також уламок ікла молодого мамонта, прикрашений нарізками зі своєрідною графічною фіксацією певного проміжку часу, в якому дослідники вбачають місячно-календарне зображення на зразок запису одного з перших календарів. Перші два предмети експонуються у Полтавському краєзнавчому музеї, останній — втрачений, можливо, вилучений з музею на початку 1930-х рр. під приводом відбирання речей на продаж горезвісним ВТО “Антикваріат” сталінського СРСР.

Найближчі аналогії, за характером планіграфії, місцем розташування, крем'яною індустрією Гінцівська стоянка має серед середньодніпровських стійбищ мисливців *межирічсько-добранічівської археологічної культури доби пізнього палеоліту*, як і еталонних для цієї культури стоянок у Межиріччі та Добранічівці. Можливо, всі вони залишені однією групою пізньопалеолітичних мисливців.

б) загальна оцінка суспільної, науково-історичної та художньої значимості пам'ятки

Місце та значення пам'ятки серед старожитностей України. Гінцівська стоянка була відкрита першою з палеолітичних пам'яток Східної Європи та України зокрема. За збігом обставин, вона лише випадково не стала першою з виявлених у колишній царській Росії пізньопалеолітичних стоянок через запізнене повідомлення про знахідку Г.С.Кир'якова. За матеріалами Гінців доведено, що заселення східноєвропейських територій людиною відбулося не пізніше періоду пізнього палеоліту. Результати досліджень поселення дали фахівцям численні дані для узагальнень та реконструкції історії пізньопалеолітичного населення Середнього Подніпров'я. Вони широко відомі завдяки численным публікаціям, бібліографічний опис лише третини яких наведений нижче. У вказаній літературі містяться й відсилання на архівні матеріали, опрацьовані вже чотирма поколіннями дослідників.

Дослідження пам'ятки має ще чимало перспектив, в тому числі у плані виявлення нових комплексів та відкриття стоянок в окрузі, зокрема нових комплексів у районі садиби В.І.Цebro, північно-західніше від стоянки. У межах с.Гінці неодноразово знаходили кістки викопної четвертинної фауни, які позначають тут існування ймовірних місцезнаходжень чи стійбищ, в тому числі за 0,4-0,6 км на схід та 1,6 км на захід, вздовж схилу чи оголень

другої тераси р.Удай. Останнє з них виявлене 1935 р. юним І.Г.Шовкоплясом, про що він свого часу повідомив одного з авторів паспорта.

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Атлас к Трудам III Археологического съезда. — К.: Университетская тип., 1878. — Табл.VII.
2. **Береговая Н.А.** Палеолитические местонахождения СССР // МИА. — М., Л.: Изд-во АН СССР, 1960. — С.145-146.
3. **Березин Н.И.** Справочник по палеолиту СССР. — М., Л.: издание Ин-та антропол., археол. и этногр. АН СССР, 1936. — Труды, т.12. — Вып.1. — Археол. сер., № 1. — С.24-25.
4. **Борисковский П.Й.** Огляд історії вивчення палеоліту України // Археологія. — К., 1947. — Т.1. — С. 85-99.
5. **Борисковский П.И.** Палеолит Украины: Историко-археологические очерки // МИА. — М., Л.: Изд-во АН СССР, 1953. — № 40. — С. 11, 12-14, 16, 306-330 та сл.
6. **Брюсов А.Я.** Гонцовская стоянка // СА. — М., 1940. — Т.5. — С.88-92.
7. **Ванцак Б.С., Супруненко О.Б.** Подвижники українського музейництва: Григорій Кир'яков, Федір Камінський, Катерина Скаржинська, Гнат Стеллецький. — Полтава: ВЦ «Археологія» ЦОДПА, 1995. — С.6-28.
8. **Василевский В.Л.** Полтавская гимназия с 1808 по 1831 год: Очерки по архивным данным // Тр. ПУАК. — Полтава: издание ПУАК, 1907. — Вып.3. — С.270. — Прим.; Вернадский, 1918. — 19 а.;
9. **Городцов В.А.** Археология. Каменный период. — М.-Пг.: Госиздат, 1923. — Т.1. — 397 с.
10. **Городцов В.А.** Исследования Гонцовской палеолитической стоянки в 1915 г. // Тр. отделения археологии РАНИОН. — М.: изд. Ин-та истории и искусствознания, 1926. — Т.I — С.5-40.
11. **Ефименко П.П.** Первобытное общество: Очерки по истории палеолитического времени. — Изд. 3-е. — К.: Изд-во АН УССР, 1953. — С.551-555.
12. **Каминский Ф.И.** Следы древнейшей эпохи каменного века по р. Суле и ее притокам // Тр. III АС. — К., 1878. — Т.I. — С.147-152.
13. **Каталог** Археологічного відділу Природничо-історичного музею Полтавського губернського земства. — Машинопис, рукопис, 1891-1892 / Укл. Зарецький І.А., Щербаківський В.М. // Фонди ПКМ. — Т.1. — Арк.4 зв.-5, 7-16.
14. **Кононенко Ж.А., Супруненко О.Б.** З епістолярної спадщини Вадима Щербаківського // ПАЗ. — Полтава: Полт. літератор, 1994. — Ч.2. — С.167-176.
15. **Кононенко Ж.А., Супруненко О.Б.** Листи Вадима Щербаківського до Федора Вовка // ПАЗ. — Полтава: Археологія, 1994. — Ч.4. — С.167-177.
16. **Левицький І.Ф.** Гонцівська палеолітична стоянка (за даними досліджень 1935 р.) // Палеоліт і неоліт України. — К.: Вид-во АН УРСР, 1947. — Т.1. — С.197-247.
17. **Ляскоронский Василий.** История Переяславской земли с древнейших времен до половины XIII столетия. — К.: тип. Ун-та св.Владимира, 1897. — 486 с.; Изд. 2-е. — К.: тип. Гирича Н.А., 1903. — 422, III с., карта. — С.58.
18. **Монгайт А.Л.** Археология в СССР. — М.: Изд-во АН СССР, 1955. — С.78.
19. **[Петров Н.И.]** Лубенский музей Е.Н.Скаржинской // Киевская старина. — К., 1901. — Т.74. — Сент. — № 9. — С.145-146.
20. **Пидопличко И.Г.** Позднепалеолитические жилища из костей мамонта на Украине. — К.: Наук. думка, 1969. — 163 с.
21. **Рогачев А.Н., Аникович М.В.** Поздний палеолит Русской равнины и Крыма // Палеолит СССР. — М.: Наука, 1984. — С.162,190,199.
22. **Рудинський М.** Археологічні збірки Полтавського музею // Збірник, присвячений 35-річчю Музею. — Полтава: вид. ПДМ, 1928. — Т.1. — С.33-34.
23. **Сергин В.Я.** Гонцовское палеолитическое поселение // ОИПАП: Второй обл. науч.-практ. семинар / ТДС. — Полтава: Изд-во «Полтава», 1989. — С.10-12.
24. **Сергин В.Я.** Исследование памятников среднеднепровского типа // КСИА. — М., 1990. — Вып.202. — С.50-52.
25. **Сергин В.Я.** Назначение больших ям на позднепалеолитических поселениях // КСИА. — М., 1983. — Вып.173. — С.23-31.

26. **Сергин В.Я.** О сущности костенковско-авдеевских комплексов // КСИА. — М., 1987. — Вып.189. — С.9-10.
27. **Сергин В.Я.** К основной проблематике палеолитических поселений среднеднепровского типа // ОИПАП: [Первый] Обл. науч.-практ. семинар / ТДС. — Полтава, 1988. — С.20-21.
28. **Сергин В.Я.** Раскопки в Гонцах // АО 1980 г. — М.: Наука, 1981. — С.310.
29. **Сергин В.Я.** Раскопки в Гонцах // Природа. — М., 1978. — № 12. — С.133-134.
30. **Сергин В.Я.** Раскопки Гонцовского палеолитического поселения // АО 1978 г. — М.: Наука, 1979. — С.402.
31. **Сергин В.Я.** Раскопки Гонцовского поселения // 1000-летие города Лубны: Обл. науч.-практ. конф. (26-28 мая 1988 г.) / ТДС. — Лубни: издание Луб. гор. орг. УООПИК, 1988. — С.5-7.
32. **Сергин В.Я.** Раскопки жилища на Гонцовском палеолитическом поселении // КСИА. — М., 1981. — Вып.165. — С.43-50.
33. **Сергин В.Я.** Раскопки жилищно-хозяйственного комплекса в Гонцах // АО 1979 г. — М.: Наука, 1980. — С.336-337.
34. **Сергин В.Я.** Скопления костей мамонта на палеолитических поселениях // СА. — М., 1991. — № 4. — С.9, 14, 18, 19.
35. **Соффер О.А.** Экономика верхнего палеолита: продолжительность заселения стоянок на Русской равнине // РА. — М., 1980. — № 3. — С.5, 12.
36. **Супруненко О.Б.** Археологічні дослідження і зібрання Г.С.Кир'якова // Питання археології Сумщини. — Суми: вид. СКМ, 1990а. — С.13-14.
37. **Супруненко О.Б.** Археологія в діяльності першого приватного музею України (Лубенський музей К.М.Скаржинської). — К.-Полтава: Археологія, 2000. — С.21-25, 43, 53, 67-103, 106-107, 165-175, 202, 209, 265, 266, 291, 292.
38. **Указатель** выставки при III Археологическом съезде в Киеве, 1874 г., 2-22 августа. — К.: в тип. Фёдорова Е.Я., 1874. — Отд.І. — С.6-7; Отд.ІІІ. — С.42.
39. **Супруненко О.Б.** Перша колекція з Гінцівської стоянки // ПАЗ. — Полтава: Полт. літератор, 1995. — Ч.3 — С.183-190.
40. **Феофилактов К.М.** О местонахождении кремневых орудий человека с костями мамонта в с.Гонцах на реке Удай, Лубенского уезда, Полтавской губернии // Тр. III АС. — К., 1878. — Т.І. — С.153-159.
41. **Фролов Б.А.** Числа в графике палеолита. — Новосибирск: Наука, 1974. — С.71,195.
42. **Черниш А.П.** Поздний палеолит // Археология Украинской ССР. — К.: Наук. думка, 1985. — Т.1: Первобытная археология. — С.55, 67, 71, 76-77.
43. **Шовкопляс І.Г.** Археологічні дослідження на Україні (1917-1957): Огляд вивчення археологічних пам'яток. — К.: Вид-во АН УРСР, 1957. — С.49-50.
44. **Шовкопляс І.Г.** Гінцівська стоянка // РЕІУ. — К.: УРЕ, 1969. — Т.1. — С.296.
45. **Шовкопляс І.Г.** Гінцівська палеолітична стоянка: (до 100-річчя її виявлення) // УІЖ. — К., 1971. — № 9. — С.121-123.
46. **Шовкопляс І.Г.** Деякі питання вивчення пізнього палеоліту на Україні за роки радянської влади // Археологія. — К., 1974. — № 13. — С.3-5, 7.
47. **Шовкопляс І.Г.** Пізній палеоліт // Археологія Української РСР. — Т.1: Первісна археологія. — К.: Наук. думка, 1971. — С.39, 46, 51-53, 64.
48. **Шовкопляс І.Г.** Пам'ятки найдавнішого минулого Переяславщини // ТД Всеукр. наук. конф. "Переяславська земля та її місце в розвитку української нації, державності й культури". — Переяслав-Хмельницький, 1994. — С.33-34.
49. **Шовкопляс Г.М.** Пам'ятаймо добрі справи // АЗ ПКМ. — Полтава: вид.ПКМ, 1992. — С.72-73.
50. **Щербаківський В.** Діяльність музеїв // Зап. Укр. Наук. т-ва охорони та дослідження пам'яток старовини та мистецтва на Полтавщині. — Полтава, 1919. — С.96.
51. **Щербаківський В.** Розкопки палеолітичного селища в с.Гінцях, Лубенського повіту в 1914 і 1915 р.: Попереднє звітлення // Зап. Укр. Наук. т-ва охорони та дослідження пам'яток старовини та мистецтва на Полтавщині. — Полтава, 1919. — С.61-78;
52. **Щербаківський В.** Палеоліт: (Конспект лекцій...). — Прага, 1938. — 58 с.
53. **Šcerbakiwskij W.** Eine paläolithische Statuette in Honci // Die Eiszeit. — Wien, 1926. — B.III. — S.100-116.
54. **Šcerbakiwskij W.** Bemerkungen über neue und wenig bekannte paläolithische Statuen in der Ukraine // Die Eiszeit. — Wien, 1927. — B.IV. — S.27-32.

55. Яковлева Л.А., Джинджан Ф. Новые археологические исследования на позднепалеолитической стоянке Гонцы // ПАЗ. — Полтава: Археологія, 1995. — Ч.3. — С.21-25.
56. Яковлева Л.А. Дослідження на пізньопалеолітичній стоянці Гінці // АДУ 1997-1998 рр. — К.: вид. ІА НАНУ, 1998. — С.156. А також ін. праці.
57. Яковлева Л.А. Звіт про археологічні дослідження на пізньопалеолітичній стоянці Гінці за 1996-1997 рр. // НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр.196. — 17 арк.

ТЕХНІЧНИЙ СТАН

характеристика загального стану:
для пам'яток археології

культурного шару

найважливіших знахідок

добрий	середній	Поганий	аварійний
	+		+
+			окремі ділянки

Х. СИСТЕМА ОХОРОНИ

а) категорія охорони

Національна	місцева	не взято
+		

б) дата і № документа про взяття під охорону

Рішення виконкому Полтавської обласної ради від 23 квітня 1982 р. № 247.

Порядковий номер за Державним реєстром Національного культурного надбання — № 3959.

в) границі охоронної зони і зони регулювання забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ) визначені

за рішенням Полтавської обласної ради від 8 липня 1975 р. № 301 — “за 50 м від історичних обвалувань стоянки”.

г) балансова належність і конкретне використання

Землі запасу Духівської сільської ради Лубенського району Полтавської області.

д) дата і № охоронного документа

Дата складання паспорта

Паспорт склали Гавриленко Ігор Миколайович, к.і.н., зав.
відділом Полтавського краєзнавчого музею,
Супруненко Олександр Борисович, к.і.н.,
ст. н. співробітник, директор ЦОДПА
(прізвище, ім'я по батькові, посада або професія)

“20” грудня 2001 р. _____ (Гавриленко І.М.) _____ (Супруненко О.Б.)
(підпис) (підпис)

Заст. начальника

управління культури Полтавської облдержадміністрації _____ (Белько О.В.)
(підпис)